

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 15.

V Ljubljani, v ponedeljek 20. januarija 1896.

Letnik XXIV.

Razprava o potrditvi volitev.*)

(Govoril deželni poslanec Klun.)

Visoki zbor! Ko sem staval predlog, naj se ne voli posebni verifikacijski odsek, ampak rešijo verifikacije raznih volitev po nasvetu deželnega odbora in poročilu njegovemu, pač nisem mislil, da bo kdo vstal in se spuščal v kritiko volitev. Najmanj pa bi bil kaj takega pričakoval od gospodov, ki sede v središču, ker sem mislil, da bi se moglo, ako se oziramo na nadrobnosti, najti veliko več nepravilnosti ravno v agitaciji, katera je izhajala od one strani, kakor od nas. (Oho-klici v središču.) Ne bom se spuščal v nadrobnosti, (Poslanec Hribar: Le povejte nadrobnosti!) ker hočem, akoravno imam veliko gradiva nakopičenega, v tem oziru posnemati gospoda predgovornika, in ker bi vam cel razgovor, ako bi se te stvari v javnosti razpravljale, ne bil ravno v čast.

Gospod predgovornik je trdil, da je segla neva višja moč v te volitve in da se je od tistega časa, kar se je vršil v Ljubljani katoliški shod, pričela skrivna agitacija od naše strani.

Gospoda, Vi ste ravno tako bili povabljeni na katoliški shod, kakor mi, in veselilo bi nas bilo, ako bi se ga bili udeležili in takrat pokazali, da niste samo s trdilom, ampak tudi po sreči pravi katoliki. Jaz mislim, da bi se bilo to prav lahko zgodilo, ne da bi bili sami sebi in kulturnemu napredku slovenskega naroda, katerega hočete zagovarjati, kaj odpovedali. Narodna stranka je bila vedno zlozna in v resnici katoliška, ne da bi bila kedaj prezirala koristi naroda slovenskega bodisi v kulturnem, bodisi v gmotnem oziru. Spominjam Vas na prejšnja leta, koliko je narodna stranka pridobila slovenskemu narodu vsled svoje edinosti. Opozarjam vas na razpor leta 1873, ko so se vršile tudi take poskušnje, doseči spravo, kakor sedaj, in ko so bili dotični gospodje vaše stranke naposled pametni, da so se povrnili in združili s staro narodno stranko, ki se drži gesla: „Vse za vero, dom, cesarja“. Na katoliškem shodu se ni nič drugega razvijalo, kakor ta starodavni program slovenski in sklepalo, kar je bilo potrebno, da se slovenski narod katoliški varuje v kulturnem in gmotnem oziru, da se razvija v narodnem, gospodarskem, pa tudi v verskem oziru.

Gospod predgovornik je govoril o neki agitaciji, ki se je pričela od duhovniške strani s prevzišenim knezoškofom Missijo na čelu. Gospodje, ako prebirate poročila o raznih volitvah, ne samo v deželah avstrijskih, ampak tudi v drugih katoliških deželah, na Francoskem, v Belgiji in v Rimu, našli bode, da škofje v resnih trenutkih večkrat spregovorijo resno besedo, da pokažejo katoličanom pravo pot in jih navdajajo s pogumom, pokazati se javno kot katoličane; in tega nimajo drugi določevati, kakor ravno škofje, (Poslanec dr. Tavčar: Pa ne v politiki!), ki so od sv. Duha postavljeni voditi čedo Kristusove. V politiko se ne mešajo, ampak le po svojem poklicu zaznamujejo tista pota in tista načela, katerih se mora pravi katoličan držati tudi pri politiki. Ako se jih drži, je dobro, storil je svojo dolžnost, ako pa gre svoja lastna pota, ne sme in

ne more trditi, da je pravi katoličan, kajti drugače je njegovo prizadevanje zastonj. in če se izključuje, ne izključuje ga cerkev, izključuje se marveč sam, ker ne živi po načelih, katera cerkev zaukazuje svojim vernikom in o katerih ima škof odločevati. To bi bila čudna vera, če bi si katoličan smel delati sam svoje mnenje; to velja pri protestantizmu, kjer veruje človek kar hoče, (Posl. dr. Tavčar: Mislim, da tudi pri protestantizmu težko!) po katoliški veri pa to ne gre.

Gospod predgovornik je tudi omenjal, da se je agitacija tako sijajno vršila, da se je Najsvetejše potegnilo celo v blato na cestah, kakor se je izrazil. Meni ni noben tak slučaj znan. O naših duhovnikih se ne more trditi, da so se tako daleč spozabili in tako globoko zagazili, morebiti imate bližje pri sebi kak vzgled, zato pa ni bilo prav, te reči omenjati. Ravno tako mi ni znano, da bi se ljudem odrekli sv. zakramenti in cerkvena pomoč, ali da bi se jim bilo žugalo z večnim pogubljenjem. (Posl. Hribar: Vsaj se da s pričami dokazati!) Zelel bi le bil, da bi bil gospod predgovornik naravnost povedal: „Temu in temu so se odrekli sv. zakramenti, ta in ta duhovnik je to storil“, in povem vam, ako bi se bil res kdo tako daleč spozabil, bi bil nehal biti pravi služabnik Kristusov. Vsakdo bi imel v tem slučaju pravico pritožiti se in škof bi imel dolžnost odpraviti takega duhovnika. (Poslanec Hribar: Boljšo faro mu bode dal!) Če imate kak slučaj, povejte ga, pritožite se in jaz sem vam porok, da boste našli pomoč ne samo tukaj v Ljubljani pri škofijstvu, (Poslanec Kersnik: O seveda! poslanec Hribar: To poročstvo je šepavo!), ampak tudi pri najvišji cerkveni oblasti.

Gospod predgovornik je priznaval, da vse trpi vsled razpora med narodnima strankama, društveno, družinsko in socialno življenje. Pritrjujem, da je vse to res in da to jako obžalujem, morebiti bolj, kakor vi, ali vprašam vas, kdo je zapodil duhovnike iz društvenega življenja? Kamorkoli je prišel duhovnik, bodisi v kako društvo, bodisi v krémo, slišal je psovke, tako, da se je pobral od ondot in izginil. Tako obnašanje nasproti duhovnikom ne kaže posebne kulture; kajti človek, ki je olikan in omikan, bo vsakega nasprotnika spoštoval in njegovega stanu ne bo zaničeval. Naši gospodje tovariši morejo pritrčiti, da se ravno omikani ljudje vaše stranke proti njim, in sicer ne samo proti duhovnikom, ampak tudi proti posvetnim poslancem, ki se prištevajo konservativni stranki, tako obnašajo, da so se morali umakniti iz te ali one družbe, samo da so odšli psovkam, ki so nanje letele.

Gospod predgovornik je omenjal družbinskega življenja. Vsakdo ima svoje prepričanje, in kakor je bilo v prvih časih kristjanskih, ko je Kristus rekel, da je prišel razdvojiti človeka zoper njegovega očeta, in hčer zoper njeno mater, da se bo torej sinu ali hčeri treba ločiti od starišev, tako je tudi sedaj, da je v tej ali oni družini oče hud radikalec, (Poslanec Hribar: Čudna primera), mati ali sin se pa zaveda svojih katoliških dolžnosti, in da se tako vname prepri. Ali kakor je takrat veljal izrek Kristusov: „Kdor očeta ali mater bolj čišla kakor mene, tisti mene ni vreden“, ravno tako velja ta izrek tudi še danes. (Poslanec dr. Tavčar: Kristus bi bil pri nas morebiti še bolj vesel, kakor pri vas!) (Konec slédi.)

Deželni zbor Goriški.

(Izv. poročilo.)

IV. seja dne 17. januarija.

Po prebranem zapisniku naznani predsednik došle peticije za podpore in druge. Nato pridejo na vrsto interpelacije.

Poslanec B. Grča in tovariši stavijo vprašanje do visoke c. k. vlade radi naprave odtoka pri nekem hudourniku pred Sempasom. Zastopnik vlade precej odgovori, da bo dal zadevo preiskati in potrebno storiti.

Poslanec dr. Rojic in tovariši interpelujejo deželni odbor radi nekega laškega dopisa na slovensko občino Sentvidska gora. Deželni glavar obljubi peticijo predložiti odboru.

Dalje dr. Rojic s tovariši popisujejo način vpisovanja slovenskih učencev v mestno slovensko ljudsko šolo. Naštevata sitnosti, ki so se delale starišem pri vpisovanju; popisuje način kako, in navaja število koliko otrok se je odvrnilo pod raznimi pretvezami, in praša ministra za uk in bogočastje, hoče li skrbeti zato in prisiliti mesto, da vsprejme vse slovenske šolskemu pouku podvržene otroke v slovensko ljudsko šolo.

Nato se prestopi na dnevni red.

1. Poslanec Verzeznassi poroča o sklepu računa gluhonemnice in o proračunu tega zavoda. Poslanec poroča laški, zbornični tajnik prebere predlog v slovenskem jeziku.

2. Poslanec dr. Rojic poroča v imenu finančnega odseka o računu za ranjene vojake. Poslanec poroča slovenski, a tajnik predlog prebere laški.

3. Poslanec Lokatelli poroča o računu in preudarku raznih malih zalogov.

4. Dr. Rojic poroča o računu gospinskega zaloga ter o prevdarku za tekoče leto.

Lokatelli je poročal laški, dr. Rojic slovenski.

5. Verzeznassi poroča italijanski o računu zaloga za onemogle delavce.

6. Poslanec Berbuč poroča slovenski o računu provincijalno občinskega zaloga in o preudarku.

Vsi predlogi so bili vsprejeti soglasno.

Koroški deželni zbor.

IV.

Iz Celovca, dné 18. jan.

VII. seja dné 13. jan.: Ko so se razdelile došle prošnje, rešijo se nekatera poročila stav. odseka in dež. odbora. Jurid.-pol. odsek poroča o preskrbovanji občinskih tajnikov za starost in predlaga, naj se vnovič naroči dež. odboru, da poizveduje o tej stvari in potem stavi primerne predloge. Govorijo poročevalci Abuja, Kiršner, Ehrenwerth ter dež. predsednik. Kiršner zahteva, naj tudi država stori kaj za obč. tajnike, ker imajo občine zbog prenešenega delokroga obilo poslov in stroškov za državo. Odgovarja mu dež. predsednik, ki zabavlja po svoje črez občine, češ, da v lastnem delokrogu nič ne delajo! V vsakem drugem zastopu bi takemu zabavljanju odločno odgovarjali; naši liberalci, med katerimi je tudi več županov, so imeli za to le „veselost“, kakor pravijo poročila.

VIII. seja dné 14. jan.: Prošnja občine Trbiš, naj se jej povrnejo stroški za častniška stanovanja, se odkloni. — Reši se več stavbinskih zadev. —

* Ker so nam še le sedaj na razpolago stenografski zapiski govora iz verifikacijske razprave, zato jih sedaj objavljamo v celoti.

Sprejme se predlog fin. odseka gledé pokojnine za diurniste dež. odbora. Po preteku 10-letnega službovanja dobivajo 25 procentov in za vsako nadaljno leto 25 procentov pokojnine. — Posl. Abuja stavi samostalen predlog, naj se podaljšajo obroki za plačevanje davkov po uimah. Posl. Hibler predlaga, naj se naprosi vis. vlado, da čim prej predloži drž. zboru predlogo o starostnem zavarovanji zasebnih uradnikov in delavcev.

IX. seja dné 16. jan.: Dovolj se 200 gl. z namenom, da se udeležita dva mojstra s Koroškega nameravanega učnega tečaja v c. kr. tehnološkim obrtnem muzeji na Dunaji. O tej stvari govorijo Prettner, Chon in Hinterhuber. — Reši se več cestnih in vodnih zadev.

Koncem se je stavljal in utemeljeval kons. posl. Jan. Huber samostalni predlog: Deželni odbor naj skupno z odbori drugih dežel naprosi vlado, da prodaja živinorejcem namesto sedanje živinske soli belo sol brez primesi in sicer najmanj za toliko ceneje, kolikor velja primes. Utemeljuje ta predlog pravi, da na Lichtenštanskem kupujejo avstrijsko sol za 2 gl. 10 kr. cent, na Koroškem moramo plačati isto množino z 8 gl. 40 kr. Primes stane za cent 1 gl. 70 kr. Predlog se po jednoglasnem sklepu izroči gospodarskemu odseku.

X. seja dné 17. jan.: Vladna predloga o nebitstveni preuredbi agraričnega zakona se izroči jur.-pol. odseku. Poročilo o dobrem napredku zavetišča ubogim in zapuščenim otrokom se vzame z odobravanjem na znanje. — Poročilo o nameravanih krajevnih železnicah se potrdi. Pokazalo se je, da se je prejšnje navdušenje za lok. železnice med poslanci že močno ohladilo. — Prošnja koroških učiteljic, naj se jim zvišajo plače, se po predlogu fin. odseka odkloni. — Potrdi se še več predlogov fin. odseka.

Posl. dr. Steinwender interpeluje zaradi ukaza c. kr. okr. šol. sveta v Špitalu, ki je prepovedal učiteljem, da ne smejo dopisavati drugim, kakor strokovnjaškimi listom, in da brez dovoljenja ob nedeljah in praznikih (zlasti o veliki noči in binkoštih) ne smejo zapustiti šolski kraj. Interpelacija pravi, da je prvo proti drž. osnovnim zakonom, drugo ni utemeljeno po nobeni postavi. Dež. predsednik naznani, da bo na interpelacijo odgovoril v jedni prihodnjih sej.

Dež. predsednik zahvali dež. poslance za čestitko povodom svoje sedemdesetletnice.

XI. seja dné 18. jan.: Vršila se je obširnejša debata o deželni hipotečni banki. Steinwender je predlagal imenom večine fin. odseka, naj se nameravana banka otvori dne 1. julija t. l. Imenom manjšine je predlagal Luggin, naj se stvar še odloži. Za predlog večine so govorili Prettner, Plavec in knezoškof dr. Kahn. Predlog večine se je na to sprejel z 21 glasi proti 10. Slovenska poslanca in kons. posl. Huber so glasovali „za“. Glasovalo se je po imenih.

Druge točke dnevnega reda so se obravnale brez debate. Potrdi se načrt postave, po kateri se ima občina St. Lenart v labudski dolini razdeliti v štiri samostojne občine.

Koncem seje naznanja dež. glavar, da mu je došla vladna predloga, po kateri se ima na višji realki v Celovcu upepljati veronauk. Stvar pride na dnevni red jedne prihodnjih sej. —n.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. januarija.

Dva nova ministra. Ze več časa se je goverilo o imenovanju dveh novih ministrov, in sicer za Galicijo in železnice. Kot prihodnji gališki minister je bil vedno imenovan sekeijski načelnik v naučnem ministerstvu dr. Rittner, kot minister za novo železniško ministerstvo pa sekeijski načelnik Wittek in podmaršal Gutenberg. Kakor se poroča, se je imenovanje že izvršilo in sta imenovana dr. Rittner ministrom za Galicijo in Gutenberg za železniško ministerstvo, ki se bode to leto ustanovilo.

V **istrskem** deželnem zboru še vedno ni končano vprašanje o opravnem jeziku. Slovanska manjšina odločno zahteva, da ima hrvaščina jednake pravice z italijanščino. Tega mnenja je tudi sedanja vlada. Vsled višjega ukaza je tržaški namestnik pripeljal v Poreč hrvatskega stenografa, toda deželni glavar Campitelli ga je odstranil iz zbornice, da je moral na galeriji iskati prostora. Lahonska predz-

nost presega že vse meje in čas je že, da vlada porabi svoj vpliv v tem oziru.

Dalmatinskim deželnim glavarjem je namesto dr. Klaića imenovan dr. Bulat. Iz Zadra se poroča, da so ondi pričakovali imenovanje dr. Ivčevića, ki pripada k zmernejši stranki.

Charles Floquet †. Minulo soboto dopoldne je umrl v Parizu bivši ministerski predsednik Floquet v starosti 68 let. Leta 1876 je bil izvoljen v poslansko zbornico, koder se je pridružil radikalni stranki. Po preteku devetih let ga je izvolila zbornica predsednikom in leta 1888 je zamenil predsedniški stol z ministersko klopjo. Kot ministerski predsednik se je dvojeboval z generalom Boulangerjem. Leta 1889 je padlo njegovo ministerstvo nad revizijskim vprašanjem. Nato je znova prevzel zbornično predsedstvo in leta 1894 je bil izvoljen senatorjem v seinskem departementu. Z Floquetom izgubi Francija odločnega republikanca in navdušenega prvoboritelja za slobodo.

Spantja. Koncem minulega tedna so se vršila v Madridu opetovano ministerska posvetovanja, pri katerih so se razpravljale kubanske zadeve. Najvažnejša mej temi je bila zadeva maršala Martinez Campos, ki je prosil vlado, naj ga iz „zdravstvenih ozirov“ oprosti težavnih bremen. Po mnogoterih pojasnilih vojnega ministra se je vlada odločila za maršalovo zahtevo ter njegovim naslednikom imenovala generala Polavieja. Maršal Martinez Campos se je že dalje časa pripravljal na ta korak in vlada je imela že zdavnaj priliko opazovati, da se njena politika ne strinja s politiko maršalovo. Poslednji je namreč dobro vedel, da ni mogoče doseči povoljnih uspehov s sredstvi, kakoršni so mu bili dosedaj na razpolago. Vstaji so dobivali skoro sleherni dan pomoči od svojih zaveznikov, mej tem ko je španska vlada v zadnjem času obustavila pomnoženje vojnih močij. Vladni listi zvrčajo sedaj vso krivdo na maršala Martinez Campos, češ da ni prav vporabljal moči, ki so mu bile na razpolago. On je baje vzrok, da se vedno bolj razširja upor po otoku, ker je premalo energično zasledoval vstaske čete.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. januarija.

(Odlikovan je) umirovljeni vodja pomožnih uradov v Ljubljani gosp. Fridolin Ipavc z zlatim zaslužnim križcem s krono.

(Imenovanje.) Predsedništvo finančnega ravnateljstva za Kranjsko imevalo je davkarskega praktikanta gosp. Jakoba Droll davčnim pristavom v XI. plačilnem razredu.

(Za vinorejce.) Poslanec Schweiger je v zadnji seji deželnega zbora Kranjskega stavljal nastopni resoluciji, ki sta bili vsprejeti: Dež. odboru se naroča, naj se s prošnjo obrne do vis. vlade, da se preuredi drž. zakon z dne 15. jul. 1890 v toliko, da bodo dotičnih olajšav deležni tudi manjši vinogradarji, ki morejo le malo površja n. pr. 1000 m² nasaditi. Dež. odboru se naroča, naj preudarja, ali bi ne kazalo za vse požlahtnene ameriške trte določiti jednako ceno, to pa tako nizko, da jih bodo mogli nakupovati tudi revni vinogradarji. Vendar pa naj dež. odbor ceno določi na podlagi dejanskih stroškov za pridelovanje požlahtnenih trt.

(Slovensko gledališče.) Igra, katera se je v soboto predstavljala, nikakor ni tako slaba, za kakeršno jo je moralo imeti občinstvo, ker se je igralo tako zaspano, da si ni mogla pridobiti nikakega vtiska. Mi opuščamo za danes vse ostrejšje opazke, vsaj tisti, na katere bi jih naslovili, niso slepi. Naj se vendar že odločno preskrbi in gleda strogo na to, da v tej zadevi ne bo treba nadaljnih pritožb. Prvič naj se naši igralci učé, drugič naj pa igrajo nekoliko živahnejše. Kakor je poročal „repertoire slov. gledališča“ je pretekli teden odpala jedna predstava, deloma zato, da se pripravi nova narodna igra. V bodoče naj se tudi res kaj pripravi! „Moj Pepček,“ — narodna igra s petjem v šestih podobah, nemški spisal Adolf L'Arronge — ima prav priprosto dejanje, če se preveč izpušča, skoro prepriprosto, a snov ima lepo. To snov bi bilo lahko še določnejše obdelati. Najboljša oseba v igri je čevljarski mojster Kopitar s pretirano ljubeznijo do svojega Pepčka, ki je študiriral „guminazijum“ in „juks“. Humor v igri je zdrav, kakor ima igra sploh precej prijaznih prizorov, ki skupno pokrijejo nekatere pisateljeve negotovosti. Napevi niso imeli prilike se priljubiti, ker jih nismo čuli. Omenili smo že, kako se je igralo — posamezno ne bomo navajali, v koliko so

igralci v tem oziru mej seboj tekmovali. — Da se je dobro igralo, bi morda igra občinstvu ugajala. Morda — kajti za naše občinstvo bi se moralo drugače izbirati. Se jedenkrat bodi na tem mestu izražena želja po slovenskem repertoarju slovenskega odra. Računajte z našimi razmerami in z nalogo slov. gledališča, s katero se ne strinja prezirati ali pa pozabljati slovenskih proizvodov. — Vojška godba je kaj pridna. Tudi v soboto nas je presenetila z dvema domačima točkama. Čast ji! — Jutri „Prodana nevesta“.

(Nesreča na lovu.) Iz Radeč, 18. januarija. Na lovu, kateri so napravili dne 16. t. m. nekateri lovci na gorovju pod Kumom, se je pripetila velika nesreča. Trije lovci so šli namreč skupaj drug z drugim druze. Kar se lovcu M. po nesreči sproži nabasana puška, katero je nosil čez rame po strani, in kroglija zadene naravnost njegovega lovskega tovariša St. v glavo, kateremu s tako silo prebije črepinjo, da so se takoj možgani prikazali. Poklicani zdravnik je našel nesrečnega sicer še živega, a mu valed smrtne rane ni mogel dosti pomagati. Za ustreljenim, ki je bil družinski oče, žaluje vdova in pet nepreskrbljenih otrok. Lovcu M., kateremu se je puška sprožila, naznanil se je tukajšnjemu okrajnemu sodišču ves preplašen sam. Človek pač ne vé, kje ga čaka nesreča.

(S Šenturške Gore,) 17. januarija. Danes moram pa že pravilno zapisati Rhodiola, in sicer s primkom rosea L., kakor sem jo razglasil v „Slov.“ št. 252., da ž njo seznanim „Botanicus-a“, ki se je oglašil v letošnjem št. 11., in malo dvomi, da bi se nahajala ta rastlina na Kranjskem. Ako bi „Botanicus“ prečital moj predlanski dopis, mu ne bi bilo treba se oglašiti na moj letošnji. A morebiti ga je motila moja letošnja pisava Rodiola. Izpustil sem h iz tega namena, da bi čitatelji ne izgovarjali besede napačno, kakor je nekdo čital gendarm, namesto žandarm, kar pomeni orožnika. Na te male pregrehe moje mi boste, kaj ne? odpustili, ljubi Botanicus. — Rhodiola rosea L., koja imenuje Nemeec Rosenwurz, Slovenec pa rožna korenina, spada v družbo „Crassulaceen“ in se nahaja na bohinjskih planinah, Karavankah in kamniških planinah; zlasti je je obilno na Krvavcu, v Korenu, v znožju Zvoha in drugod, kjer se razrašča v male grmičke in ima jako debele mesenaste korenine. Toliko v sporazumljenju.

Robič.

(Razstava c. kr. avstrijskega trgovskega muzeja v Ljubljani.) Avstrijski trgovski muzej na Dunaju ima mej drugim tudi nalogo, da pospešuje tudi domači obrt in to ne samo v dunajskem glavnem mestu, temveč tudi v posamičnih kronovinah. V to svrhu vzdržuje muzej tesne zveze z raznimi obrtnimi učnimi zavodi. Nalašč v ta namen kupljene zbirke tujezemskih izdelkov, osobito pa pohišno orodje, rezbarije itd. francoske in angleške provenijence pošilja šolam, ki jih razstavljajo v korist lokalnim obrtom. — Domači obrtniki dobe s tem vzgledne in veljavne vzorce, ki jim kažejo, kako dela danes sloveča tujezemska konkurenca in kako je posnemati, kar je dobrega in priporočila vrednega. Na željo in prošnjo ravnateljstva c. kr. obrtnih strokovnih šol je trgovski muzej sklenil, da priredi v najkrajšem času razstavo originalnih angleških stolov v prostorih obrtne strokovne šole za obdelovanje lesa v Ljubljani. Na to razstavo že danes opozarjamo svoje čitatelje in naše lesne obrtnike; ko se otvori, jim bomo podali daljšo strokovnjaško oceno razstavljenih velezanimivih predmetov.

(Iz Radeč) 17. jan. Včeraj dne 16. t. m. zvečer padel je na Zid. M. neki posestnik iz svibenske fare čez neko škarpo, ker mu je valed ledu na cesti spodletelo. Pri tem padcu se je tako močno poškodoval, da je vklad zdravniški pomoči še tisto noč umrl pri nas v Radečah, kamor so ga možje prenesli. Nesreča res nikdar ne počiva. — Včeraj dopoldne se je vršil občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice. Pri tej priliki je imel potovalni učitelj g. Gombač poučno predavanje. — Od novoletnih voščil smo se tu odkupili v prid revni šolski mladini. — Burja tudi nam ni prizanašala. — V preteklem letu so bili v naši župniji rojeni 103. pokopanih je bilo 80, porok pa 20. — Dva uzmoviča sta hotela pred nedavnim gostilničarju Puncerju (preje gostilna pri Potočinu), katerega z ženo vred takrat ravno ni bilo doma, odnesti več mesa. Napačivši cel koš z ukradenim mesom sta ga postavila v stran ter šla v gostilno pit, češ, preje se mo-

rava nekoliko okrepčati, predno odneseva težko robo. Ko gré pa natarica po pijačo, zapazi tatvino. Takoj pokliče hlapca. A tatova jo med tem popihata. Na begu še sta pa klicala, da po koš prideta že drugokrat. — Na Zid. Mostu je pred kratkim precej razsajala med otroci vrtica. Toda Heilserumova zdravilna moč jo je pa skoraj že do cela pregnala.

(Iz Ljutomera.) Šolska tombola, katero je priredilo učiteljstvo Franc-Jozefove šole na dan sv. Treh kraljev zvečer v Vaupotičevih gostilnih prostorih v prid ubogih šolskih otrok, je imela prav lep uspeh. Mnogobrojna udeležba je pokazala, da ima Franc-Jozefova šola in na njej učeča se ubožna mladina mnogo dobrosrčnih prijateljev v Ljutomeru in v okolici, kateri vsako dobrodelno podjetje dobrohotno in darežljivo podpirajo. Dobitkov — prav lepih in tudi praktičnih — je bilo 42, med temi 37 darovanih. Čisti dohodek je znašal 85 gl.; s pomočjo tega dobivajo ubogi šolski otroci šolske zvezke, knjige in pisalna sredstva skozi celo leto zastonj. Šolsko voditeljstvo se prav pristržno zahvaljuje vsem, ki so kaj darovali ali storili v ta lepi namen. Bog povrni!

(Iz Sevnice.) Najbolj čudno se mi zdi, da si naši kmetje še zdaj ne dádo dopovedati, kak sad da prinaša nebodijotreba-nemška šola. Davno so se že veselili božičnih praznikov; zakaj? znabiti Svetega večera? kaj še! „Kristbauma“, katerega jim je priredil Schulverein!? Da dobi otrok kak jopič, in pa kar je še največ vredno, da je mati dobila nekaj te tečne „šulferanjske kave“, to je vlekle. Sicer ni veliko takih kmečkih starišev, le na Orehovem se jih še najde dvojica, da ne morejo svojih otrok pošiljati v domačo šolo. Dal Bog, da bi še tem starišem prisvetila zvezda razumnosti in da bi spoznali namen „šulferajnski“. Saj se tudi v naših šolah podučujejo otroci v nemškem jeziku, kaj potreba potem te nemške šole. Zatoraj, stariši, izluščite si mrežo iz oči, da vidite kam pelje nemška šola.

(Goriške novice.) Kljub precej ostrej zimi eveltejo po zatišjih goriške okolice že sedaj piskavke. — Ministerstvo tirja od Gorice slovensko šolo v središču mesta. Dovoljuje le začasno, da sme porabiti v to vojašnico pod Turnom. Mesto piše proti tej odredbi priziv. — V seji dne 14. t. m. je imenoval mestni zastop učiteljstvo za novo mestno slovensko štirirazrednico: voditeljem g. I. Domenisa, stalnim učiteljem g. A. Lasiča, podučiteljicama pa gospici Alojzijo Gulin in Marijo Hanel. Zadnji dve nisti vsposobljeni, zato so se pritožili Slovenci v Trst. Dež. šolski svet je razveljavil mestni sklep glede zadnjih dveh in zapovedal imenovati dve drugi izmed prosilk za stalno. Evo skrajno sovraštvo mesta do Slovencev. — Gorica nameruje vpeljati električno razsvetljavo. Imajo dva načrta, kako v to porabiti gonilno moč Soče. Komisija bo razsodila, kateri načrt je boljši. Napredujemo. — V Št. Petru pri Gorici bo imelo društvo: „Slovenska zveza“ v nedeljo popoldne ob 3. uri svoj občni zbor, zvečer pa veselico. Priznati moramo, da se Št. Peter giblje, kakor nobena okoličanska vas. — „Corriere“ priporoča Slovincem hvaležnost nasproti mestu, ker jim je dalo šolo v vojašnici pod Turnom, graja pa, da Slovenci zaničljivo govorijo o vojašnici kot neprimerni za jedino slovensko šolo v Gorici. Dostavlja: „Povej, kdor ima nekaj zdrave pameti, ali je ta pravi način gojiti mirno družabno sobivanje (Slovincem in Lahov).“ Povemo naj še, da jako zameri zavednim Slovincem, ki so navduševali slovenske stariše, naj bodo nevstrašeni pri vpisovanju. Je lisjak! On, ki vedno hujska Laha proti Slovincem, vedno podvziga laško nestrpnost, on zameri Slovincem, da sobrate podučujejo, kako tirjati svoje, kar jim tiče po postavi?! — Vpisovanje v novo slovensko šolo sta vodila, čujte: dva — Laha. Otrok se je oglasilo okrog 500, sprejeli so jih le 367. Druge so odklonili iz ničevih razlogov. Proti tem so se Slovenci že pritožili. Da le negajajo! Koliko je slovenskih otrok, se je lahko prepričal židovski „Corriere“, ki vedno vedoma in hote laže, da ni Slovencev v Gorici, pretečeni petek, ko so pogrebli jedno deklico iz „Sloginih“ zavodov. Veličasten je bil pogreb. Prvi

izmed spremljajočih otrok praznično oblečenih so bili že v cerkvi na Travniku, a zadnji še v Gosposkej ulici. — Pa ni slovenskih otrok in Slovencev v Gorici?!

Narodno gospodarstvo.

Vinoreja v Belokrajini.

(Govoril v deželnem zboru poslanec Fr. Schweiger.)

Ce kateri izmed gospodov poslancev poročilo deželnega odbora o pospeševanju vinoreje na Kranjskem z veseljem pozdravlja, storimo to mi zastopniki onih krajev, kjer raste vinska trta. Z veseljem pozdravljam tu ugodno sporočilo zlasti jaz, zastopnik krajev, ki so v deželi eminentno vinogradni.

Kadar pride popotnik na vrh gorijanske ceste na tako imenovano „vahto“, odpre se mu diven razgled. Pred njim leži prostorna belokranjska ravnina, katera se na desno in levo upira na vinograde. Od Brezove Rebrvi v semički fari skozi planinsko in črnomaljsko farno notri do Tanče Gore — šest ur hoda — se vije nepretrgan venec vinskih gorá. Naprej od Tanče Gore je kraj kameniten, nekoliko Krasu podoben, in tu ne raste trta; pa fare Dragatuš, Poljane, Vrh in Vinica imajo svoje trtje. Ce se vrnemo na Vinici na levo, pridemo v farno Preloka in Adlešiče. Tu zopet najdemo vinograde, kateri prestanejo v ravnini podzemelske fare, izvzemši malo gorico Kučer, da se toliko lepše razvijajo v krasnih legah metliške in radoviške fare ter konečno prenehajo s suhorsko farno, ležečo ob znožju visokih Gorijancev.

Bela Krajina je tedaj domovina vinogradov; žal, da moram pristaviti: domovina bivših vinogradov. Metliški sodni okraj s farami Metlika, Radovica in Suhor je popolnoma uničen, če izvzamem male ostanke na posameznih parcelah, kakor spomin, da so v teh krajih nekaj bili cvetoči vinogradi. V črnomaljskem sodnem okraju je nekoliko bolje, je pa tudi tam dobra polovica opustošena in v par letih tudi tam ne bo več trtja. Poročilo deželnega odbora se glasi za leto 1894 in pravi: „Smatrati se more, da je v političnem okraju črnomaljskem od skupnih vinogradov v obsegu 2189 hektarov le še 83 hektarov, katerih trtna uš še ni napadla.“ Če pa pomislimo, kako rapidno se širi trtna uš, lahko rečemo, da danes po preteku jednega leta stvar tako stoji, da so najbrž redke one parcele, ki bi bile popolnoma zdrave.

Prišla je trtna uš, ž njo pa tudi revščina, in reči smem, da je v kranjski deželi malo pokrajina, kjer bi gospodinjala tolika beda, kakor na Belokranjskem. Dokler smo imeli trtje, imeli smo vina in kruha, vina smo nekoliko prodali in kupili kruha. Zdaj nimamo vina, gre pa tudi trda za kruh, zlasti še letos, ko je minole zime pognila strnina, in to v toliki meri, da je večina gospodarjev za setev morala kupovati potrebnega semena, posebno ječmen in rž, pa tudi pšenico. Od drugega vsakdanjega kruha smo razven krompirja in koruze malo pridelali; le nad korenjem je bil razlit poseben blagoslov, pa pregovor pravi in skušnja ga potrjuje: „Repa, korenje, slabo življenje.“

S končanim trtjem je zginil tudi denar. Vino smo prodali, denar dobili, ž njim plačali davke, obresti in pokrivali druge potrebne troške, katerih je pri hiši zmira dosti; saj pravi pregovor, da je hiša jama, v katero vedno mečeš, pa ni nikdar polna. S trtjem je odšel tudi kredit. Za časa zdravih vinogradov je dobil človek denar, kadar je hotel; mošt je v jeseni vse plačal. Zdaj ni vina, ni denarja, ni dosti kruha, ni kredita, pa tudi nobenega prometa, nobenega zaslužka. Če človek te tužne belokranjske razmere premišljuje, postane žalosten in melanholičen, da mu nehoté pride na misel znana pesem: „O mein lieber Augustin, Wein ist hin, Geld ist hin, Kredit ist hin, Alles ist hin.“

Priznam, da smo mi Belokranjci z obnovitvijo novih vinogradov nekoliko zamudili. Mnogokrat se mora čuti očitanje, da so naši ljudje prepočasni ali celo leni. Naj se jim ta zamuda ne vzame v zlo. Ne bojé se pa truda in dela, saj je delo in trud njih vsakdanji posel. Plaši jih več ali manj vsaka novotarija, plašijo jih še zlasti veliki troški, ki so neizogibno združeni z novimi nasadi. Rigolanje ali prekopanje zemlje do metra globoko, dobava ameriških trt in tudi domačih cepičev, cepljenje ali po-

zlahtovanje, kolitev, in ker novo trtje tako silno bohotno raste, naše navadno kolje največkrat ne bo zadostovalo, dalje gnojitev, in sicer gnojitev s hlevnim gnojem, in tu, gospoda moja, poudarjam, da dobra gnojitev je „conditio sine qua non“, za vspešen rod in za stanovitno rast; konečno pomaukanje delavcev, zlasti domačih, družinskih delavcev. Najbolj delavne moči so v Ameriki, in ravno iz naših krajev v toliki množini, da od nikoder toliko. Moja fara Radovica šteje 1140 duš in od teh jih je zdaj v Ameriki 209, če ni še kdo odšel v tem času, kar sem jaz tukaj. Doma so ženske, otroci in večinoma že bolj postarni moški; krepkih, delavnih rok, kakor jih zahteva zlasti rigolanje, imamo kaj malo na razpolaganje. To nas je plašilo, da smo z obnovitvijo odlašali, to nam dela težkočo še zdaj. In prav je imel mož, ki je rekel: „Kdor hoče stare vinograde prenoviti v nove, mora imeti v jedni roki delavce, v drugi vreme, v obeh žepih pa denar.“

Gotovo boče častite gospode zanimalo, ako z malimi besedami povem troške novega nasada, in to na podlagi lastne skušnje, ker se z vinarstvom mnogo bavim in trudim, tako da tu smem reči: „Ruperto crede experto“.

Zasadil sem do zdaj vinograd v površju dobrih 5000m² ali 1 oral. Minolo jesen je rodilo okoli 500 trt, jedno tretjino bom letos pocepil, druge trtje so že požlahtnene. Vodim natančne račune za vsak dan in to me do danes stane 670 gl. Pristavim še novo kolitev s primernim kostanjem kolom komad po 3 kr., računam troške za pravilno nasaditev jednega oralnega novega vinograda 800 gl. Se vé, da ni pri vsakem zemljišču jednak račun; iz tega, kar sem povedal, se pa lahko prilično sklepa na troške novega nasada.

Taki ogromni troški dosti jasno pričajo, da se človek lahko zboji, če pomisli, odkod naj dobi denar za novo trtje. Pa vsi predsodki so premagani, vsi pomisleki so zginili in ljudje se mučijo, kolikor že morejo. In če je gospod poročevalec povedal, da v črnomaljskem okraju na vse strani pripravljajo nove nasade, konstatiram z veseljem, da se jednako vrši v metliškem okraju, kjer je že mnogo vinogradov zasajenih, mnogo za nasad že pripravljenih. Veliki troški pri nasadu novih vinogradov pa tudi glasno vpijejo, kako je treba siromašnemu, večinoma zadolženemu kmetu vsestranske pomoči. Pomagaj, kdor le more, da se obvaruje ljudstvo gmotnega propada, da se narod ohrani svoji rodni zemlji. V prvi vrsti pomagati sta dolžni država in dežela, obe se naslanjate na kmetijstvo, ž njim stojite, ž njim padete, in če kmetijstvo propade, kam država, kam deželal!

Rad priznavam, da se je že mnogo storilo za povzdigo vinoreje. Iz srea želim in prosim, pomagaj država tudi še dalje. Naj država ne gleda na troške, naj tukaj ne štedi, saj deoar, porabljen za vinorejo, ne bo zgubljen, ampak plodonosno naložen, ki bo svoječasno nosil obilne obresti.

Pridruži se državi tudi dežela. Gospoda moja! Jedno prošnjo imam do vas. V teh žalostnih odnosih, v kakoršnih je zdaj naša dežela, naj izostanejo vsi troški, ki niso neizogibno potrebni, da se laglje še kaj več stori za siromašno ljudstvo.

K sklepu kot zastopnik belokranjskih kmečkih občin tu javno visoki zbornici izrekam hvalo in zahvalo vsem, ki so dozdej pospeševali vinorejo na Belokranjskem, tako visoki vladi, kakor tudi kranjski hranilnici. Priporočam Belo Krajino tudi za prihodnje in prosim za-njo še daljne naklonjenosti.

Telegrami.

Dunaj, 19. januarija. Špansko poslanstvo priobča naslednjo brzovjavko iz Madrida: Glavni general na Kubi je odložil vrhovno poveljstvo in trdi, da je bilo v zadnjem času nekaj za Španjce ugodnih bojov. Sicer se ni pripetil noben znamenit slučaj.

Levov, 19. januarija. Danes je izročil poseben obrtniški odbor, kateremu načeluje član gospodske zbornice, vitez Gorayski, ravnatelju dr. Marchwickemu krasno izdelano soho v priznanje njegovih zaslug na polju obrtništva.

Rim, 19. januarija. „Agencia Stefani“ se poroča iz Masave: Od 16. t. m. opoldne mirujejo Menelikove čete pri Makalli. Vjetim

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
saznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz,
Nr 11, Parterre

italijanskim častnikom se v sovražniškem taboru ne gode nikake krivice.

Madrid, 19. januarija. „Agencia Fabra“ poroča: Iz Havane došla brzojavka poroča, da je imel maršal Martinez Campos pri predaji poveljstva generalu Marinu daljši govor, v katerem je izjavil, da je on vedno spolnjeval svoje dolžnosti in imel vedno pred očmi namen dolgotrajne vojne. Ko je pa videl, da mu ni mogoče uspešno delovati z dosedanjimi močmi, je prosil vlado, naj ga oprosti težavnega bremena, kar mu je tudi ugodila.

Madrid, 19. januarija. Generalni guvernier v Puerto Rico, general Gamir, je umrl za rumeno mrzlico. General Suarez Valdes je imenovan namestnikom generalnega guvernerja za Kubo.

Carigrad, 19. januarija. Prvi armenski božični praznik je mirno preteklo; armenski patrijarh je prepovedal vznemirjajoče govore.

Umrlj so:

17. januarija. Makso Sterniša, krojača sin, 4 leta 4 mesece, Trnovski pristan 8, davica. — Elizabeta Eržen, čevljarja hči, 8 let, Opekarska cesta 9, škrlatica.

19. januarija. Makso Cesarec, magacinerja sin, 4 1/2 leta, Parne ulice, meningitis bacillaris.

Ana Palove, poštnega sluga hči, 14 mesecev, Frano Jožefa cesta 11, ošpice. — Emil Lukacs, čevljarja sin, 14 mesecev, Kengresni trg 17, croup.

V otroški bolnišnici:

17. januarija. Antonija Čarman, kajzarjeva hči 1 1/2 leta, ošpice.

18. januarija. Julijana Markel, čuvajeva hči, 2 leti, tubercul. po ošpicah.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
18.	9. zvečer	743.2	-0.7	brezv.	oblačno	
19.	7. zjutraj	743.8	-1.2	brezv.	oblačno	0.0
	2. popol.	743.9	+1.5	sl. jvzh.	"	
19.	9. zvečer	744.4	+1.5	sl. vzh.	oblačno	
20.	7. zjutraj	744.9	-0.6	sl. vzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	744.6	+1.5	sr. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 18. in 19. jan. -0.3° in -0.6°, ozir. za 2.1° in 3.0° nad normalom.

61 1-1

Bogu vsemogočnemu je dopadlo, poklicati našega ljubega očeta

Gasperja Lavtižar-ja, posestnika v Kranjski Gori,

19. t. m. zjutraj ob štirih k Sebi v boljše življenje. Vsi v božjo voljo vdani so zatisnili trudne oči k počitku. Vekali so častito starost 83 let. Bili so poseben prijatelj duhovščini.

Zalosti potrpi naznanjamo to vest vsem znancem in prijateljem s prošnjo, da bi se jih spominjali v molitvi.

Pogreb bude 21. t. m. ob osmih zjutraj v Kranjski Gori.

Kranjska Gora, dne 19. januarija 1896.

V imenu rodbine

Jožef Lavtižar,
župnik v Gradu (Bled).

62 1-1

Uzaljenim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša goreče ljubljena, nepozabna mati, oziroma sestra, babica in tašča gospa

Celestina Ekel roj. pl. Stransky

vдова c. kr. vladnega svätnika

umrla danes, dne 19. januarija, ob 3/6. uri zvečer, po kratki, mučni bolezni, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče, v 63. letu svoje starosti.

Pogreb predrage pokojnice bude v torek, dne 21. jan. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Gledališke ulice št. 4, na pokopališče k sv. Krištofu, koder se položi truplo v družinsko rakev. Sv. maše zadušnice se bodo brale v mnogih cerkvah.

Ljubljana, dne 19. januarija, 1896.

Karol pl. Stransky c. in kr. feldmašal-lajtenant v rezervi, brat, **Karol Ekel** c. kr. koncipist dež. vlade, sin, **Olga Arzt**, roj. **Ekel, Emilija, Gizela**. S. M. Alacque reda usmiljenih sester od sv. Križa, **Ida Ekel**, sestre. — **Franz Arzt** c. kr. major deželnega bramb. pešpolka št. 9, zet. — **Olga Arzt**, vnukinja.

Pojasnila

potrebuje zadnji odgovor na „Poslano“ v 8. številki „Slov-Naroda“, sicer bi me imel svet za najkrivičnejšega in vne-marnejšega načelnika gasilnega društva, kar jih biva na svetu. Jaz naj pripomnim naslednje potrebne stavke, ker me g. podnačelnik tudi vabi, da naj se oglašim. V gasilarni je bilo v resnici malo več stvari, nego samó koleselj. Če on tega ne vé, mi pa Trlica, glavni ploh, stara postelja, še neki drugi star voz, nekaj stotov starega železja, pred časom ajdova pleva, razobešana koroza, ali to ni nič navlake? In mi, da bi bili s tem zadovoljni? Janez Lah (vlg. Mastek) izrazil se je očitno v seji, da je boljše dati v najem gasilarno, kakor pa „Pepetu“ (J. Ogorelec) za shrambo brez plačila. Gospod podnačelnik bi le rad užival čast, naloge, dela, odgovornosti, tega se brani z vsemi štirimi. Če pa nima prav nič opraviti z gasilarno, zakaj pa ima ključe, ki bi bili sicer lahko pri načelnstvu, kakor je vse drugo od društvenega imetja. Na ključe je pri vseh stanovitih navezana neka oblast in pa odgovornost, naj je to omenjeno v pravilih, ali ne, ker se ume samo po sebi. In njegovi vestni nasveti, kako naj se pripravljamo za čas nesreče, ali ne padajo nanj z vso težo nazaj, ki se mu, kot podnačelniku, ne ljubi časih pogledati v gasilarno in poročiti pred zbranim društvom (ne pa pred drugim svetom), kaj in kako se ukrepi. In veselice? Bila je samo jedna. In kdo je govoril besede: „Naredimo kako veselico, da svet izvé, da še živitari naše društvo!“ Gospod Jožef Ogorelec, vestni svetovalec.

Da mi dalje očita pridušanje, to se mi ne zdi od njega samo malomoško, temveč tudi predrzno, ker me vzbada, da bi jaz tudi katero znil o njegovi vernosti in npravnosti. A ne bom. Naj ostane v mejah naše občine in župnije presneto koeljiivo mnenje o njem v tem pogledu.

Občni zbor bude v kratkem sklican, če bo le gosp. podnačelnik utegnil priti, ki tolikrat ne utegne.

Moja sklepna beseda za danes in naprej o tem predmetu bodi ta-le: Kadar bom tri leta načelnik, izvestno ne bude društvo in občinstvo imelo toliko pritožb zoper mene, kakor jih ima občina zoper njega, ki jo vodi že tretje leto.

Šmarje, dne 15. prosinca 1896.

Ivan Babšek,
načelnik gasilnega društva.

60 1-1

59 1-1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš preljubljeni sin, oziroma brat, gospod

Mirko Borštnik

dijak IV. gimnazijskega razreda

danes popoldne ob 3/4. uro po dolgi mučni bolezni, preveden s sv. zakramenti za umirajoče, v 15. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predrazega ranjcega prepeljalo se bo v torek, dne 21. t. m., ob 1/4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kurja Vas št. 4, na pokopališče k sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice brale se bodo v tukajšnji župnijski cerkvi sv. Jakoba.

Nepozabnega ranjcega priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 19. prosinca 1896.

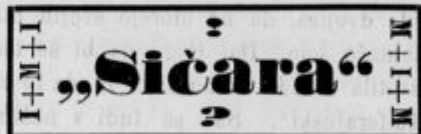
Marija Borštnik, mati. — **Ivan Borštnik**, drd. med. — **Fran Borštnik**, učitelj, **Lavoslav Borštnik**, trg. pomočnik, **Viktor Borštnik**, dijak VII. gimn. razreda, **Srečko Borštnik**, bratja. — **Ivanka Borštnik**, sestra.

Tuji.

17. januarija.

Pri **Stona**: Franckl, Tels, Müller, Felix, Steiner, Gelles, Warberg z Dunaja. — Oberländer iz Brna. — Mannheim iz Frankobroda. — Rumpert s Krškega. — Kohn iz Solnograda. — Troger iz Grada. — Serolla iz Zagreba. — Lah iz Loža. — Berti iz Inomosta. — Pirc iz Kočevja. — Fischer iz Beljaka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Žnidarič iz Ilir. Bistrice. — Hempel iz Kassel-a. — Fischel iz Frankobroda.

Prečast. duhovščini

za liturgično uporabo najbolje priporočeno

V. A. Vinding-a

v Bistrici ob Dravi na Koroškem patentovano, na posebni način prirejeno

oglje za kadilnice

100 komadov gld. 1.80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagoviti naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stečaj za večne luč.

RAKTISCH und GUT

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto oglje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III., Badgasse 4, v maju 1895. I b l, t. č. superijor. 19 52-47

Sarg-ovo sredstvo za čiščenje zob je

mного milijonkrat

preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočan kot najboljšo

sredstvo za ohranitev zdravih in lepih zob.

Dobiva se povsodi. 710 30-7

Dunajska borza.

Dne 20. januarija.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	95
Avstrijska zlata renta 4%	122	45
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	40
Ogerska zlata renta 4%	122	55
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	10
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1006	—
Kreditne delnice, 160 gld.	360	25
London vista	121	55
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	40
30 mark	11	87
30 frankov (napoleonidor)	9	63
Italijanski bankovci	44	30
C. kr. cekini	5	71

Dne 18. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	147 gld.	— kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192	—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	50
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141	75
Dunavske vravnave srečke 5%	128	—
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	105	—
Posojilo goriškega mesta	112	—
4% kranjsko deželno posojilo	98	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	25
Prijoritete obveznice državne železnice	220	—
južne železnice 3%	169	—
južne železnice 5%	131	50
dolenjskih železnic 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	134	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	60
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	25
Salmove srečke, 40 gld.	67	—
St. Genois srečke, 40 gld.	71	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	52	—
Ljubljanske srečke	22	50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	165	75
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3355	—
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	466	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100	—
Dunajskih lokal. železn. delniška družba	62	—
Montanska družba avstr. plan.	84	—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	160	—
Papirnih rubljev 100	129	—

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.